

YEŞİLAY'I TANIYALIM, YEŞİLAY HAFTASI'NI KUTLAYALIM

Konu: Yeşilay Haftası

Süre: 40 dk.

Etkinliğin Kazanımları

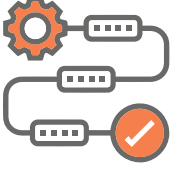
- Yeşilay'ı ve yaptığı çalışmalarını bilir.
- Bağımlılıklarla mücadelenin önemini fark eder.

Materyaller

- Kral Şakir Yeşilay Haftası Videosu
 - Renkli kağıt ve kalemler
 - “Ek.1.1. Renk Listesi” (Opsiyonel)
 - “Ek.1.2. İpucu Fişleri”
 - Zarflar veya Keseler

ETKİNLİK SÜRECİ

1. Isınma Etkinliği: Renklerle Hareket (3 dk.)

- Eğitimci kendini tanıtır ve etkinliğe giriş yapar. Tüm öğrenciler önce giydikleri renkleri inceler, daha sonra verilen yönergeye göre hareketleri gerçekleştirir.

“Herkes merhaba. Bugün Yeşilay’ı tanıyacağınız etkinlikler yapacağız. Ama önce renklerle ilgili bir oyun oynayacağız. Herkes üzerindeki kıyafetlere baksın; kıyafetleriniz, çorabınız, ayakkabınız, vb. olabilir. Üzerinizde hangi renkler olduğunu bir inceleyin bakalım. (Öğrencilerin kendi üstlerindeki renkleri incelemeleri beklenir.)

Şimdi, ben bir renk ya da kelime söyleyeceğim:

- *Eğer sizin üzerinizde söylediğim renkten varsa, zıplayacaksınız (eğitmen gösterir ve katılımcılarla birlikte yapar). Bazen “nerede” diye sorup göstermenizi isteyeceğim; isterseniz zıplayarak, isterseniz de durarak parmağınızla gösterebilirsiniz.*
- *Rengârenk dediğimde hepiniz, hep birlikte etrafınızda bir tur döneceksiniz (eğitmen gösterir ve katılımcılarla birlikte yapar).*
- *Yeşilay dediğimde de “Ye-şi-lay” diyerek 3 kez alkışlayacaksınız (eğitmen gösterir ve katılımcılarla birlikte yapar). Yeşil dediğimde yeşil renk olanlar yer değiştirecek, Yeşilay dediğimde ise “Ye-şi-lay” diyerek alkışlayacaksınız. Dikkatlice dinleyip şaşırılmamaya çalışacaksınız.*

Anlaştık mı, haydi bakalım hiç yanmadan yapabilecek misiniz?”

- Etkinliğe geçilir ve 3 dakika kadar rastgele farklı renkler, Yeşilay ve rengârenk denerek, arada çeşitlemeler yapılarak öğrencilerin katılımı sağlanır. Yanmak, oyun dışı kalmak değildir, oyundan kimse çıkmaz; asıl olan eğlence ve dikkate yönelik tepki becerilerini desteklemektir. Daha sonra cümle bulma etkinliğine geçilir.

Alternatif Uygulama Önerileri

- Üniforma giyilen ve öğrencilerin standart görünümde olduğu bir okul veya alanda; “Ek.1.1. Renk Listesi” sınıf mevcuduna göre çıktı alınır, renkler kesilir ve kura usulüyle öğrencilere dağıtılır. Çıktı almak yerine küçük kâğıtlara da yazılabilir. Her öğrenci kendine atanan renge göre hareket eder.
- Süreye ve grup dinamiğine göre daha kısa veya uzun süre devam edilebilir. Yaş grubuna göre hızlandırılabilir, Yeşil-Yeşilay şaşırtmacaları yapılabilir.
- Oturma düzeninde uygulanıyorsa üzerinde ilgili renk olanların zıplaması yerine ayağa kalkması, etrafında dönmesi yerine ellerini havaya kaldırıp sallaması veya belirlenecek farklı hareketleri yapmaları istenebilir.

2. İpuçlarını Birleştir, Cümleleri Bul (10 dk.)

- ▶ Etkinliğin sonunda yer alan “Ek.1.2. İpucu Fişleri” dosyasından sınıf mevcuduna ve kademesine göre cümleler seçilir. Seçilen cümleler çıktı alınabilir ya da kâğıtlara yazılabilir. Cümleler kelime kelime kesilerek katlanır ve her cümle ayrı ayrı gruplandırılır.

“Bugün Yeşilay’ı tanıyacağımızı söylemiştim, bunun için önce şifreleri çözeceksiniz. Şimdi sizleri gruplara ayıracağım ve her birinize birer ipucu vereceğim. Bu kelimeler birer ipucu ve doğru bir şekilde birleştirilirse Yeşilay’ı anlatan bir cümle ortaya çıkacak. Her grubun ayrı bir cümlesi olacak. Haydi, seçilen kelimeleri okuyup doğru sıralamayla cümleyi bulmaya çalışın.”

- ▶ Öğrenciler seçilen cümlelerdeki kelime sayısına göre (3, 4, 5, 6, 7 vb. kişilik) gruplara ayrılır. Her gruba o cümleye ait kelimeler karışık bir şekilde verilir ve grubun iş birliğiyle kelimeleri doğru sıraya sokması beklenir. 5 dakika beklenir. Gerek duyulması halinde öğrencilere yardım edilir. Daha sonra her grubun sırayla cümlesini paylaşması istenir.

“Harikasınız, şimdi Yeşilay ile ilgili daha fazla bilgi veren bir video izleyeceğiz.”

Alternatif Uygulama Önerileri

- Farklı kademelerde zorluk seviyesinin ayarlanabilmesi adına; cümlelerin bazıları basit, bazıları da daha karmaşık olarak hazırlanmıştır.
- İlkokul 1. sınıflarda, çocukların kelimeleri okuması ve cümleleri birleştirmesi zor olabileceğinden, bu etkinliğin atlanması önerilir.
- Etkinlik hızlı ve pratik olarak uygulanmak istenirse her gruba bir kelime verilir tüm sınıfın cümleyi birleştirip, birlikte okuması şeklinde ilerlenebilir.
- Sınıftaki çocuk sayısına göre cümleler ve kelimeler azaltılabilir veya çoğaltılabilir.
- İlkokul 3. ve 4. sınıflarda, etkinliği biraz daha zorlaştırmak adına her gruba 2 cümle verilebilir.

3. Yeşilay Anlatımı (8 dk.)

- ▶ Kral Şakir – Yeşilay Haftası videosu (<https://youtu.be/1dem9p-eE20>) açılır. Video izlendikten sonra çocuklara sorular sorulur:

- “Videoda dikkatinizi en çok ne çekti?”
- “Daha önce Yeşilay’ı duymuş muydunuz?”
- “Yeşilay ne yapıyormuş?”

- ▶ Cevaplar alındıktan sonra Yeşilay anlatımı yapılır:

“Yeşilay, herkesin sağlıklı olması ve zararlı alışkanlıklardan, bağımlılıklardan uzak durması için çalışan bir sivil toplum kuruluşudur. Yeşilay Kurtuluş Savaşı döneminde kuruldu. 100 yıldan uzun bir süredir de tütün, alkol, kumar ve teknoloji gibi bağımlılıklar sebebiyle sağlığımızın zarar görmesini engellemek için çalışıyor.

Bağımlılık çok ciddi bir problemdir. Bizim hem vücudumuzu hem de beynimizi olumsuz etkiler, ilişkilerimizi bozar, hayat kalitemizi düşürür. Bağımlı kişiler, bu kadar zarar vermesine rağmen bağımlı olunan madde veya davranışı bırakmakta çok zorlanırlar.

Yeşilay da hem insanlar ileride bağımlı olmasın, hep sağlıklı ve mutlu kalsınlar diye çalışır, hem de bağımlı olanlara YEDAM’lar (Yeşilay Danışmanlık Merkezleri) aracılığıyla destek olur.

Yeşilay mart ayında kurulduğu için, her yıl 1-7 Mart haftası Yeşilay Haftası olarak kutlanır. Biz de bu hafta Yeşilay Haftası’nı kutluyoruz.”

Alternatif Uygulama Önerileri

- Sürenin yetmeyeceğinin öngörüldüğü durumlarda videodan sonra sorulan sorular azaltılabilir.
- Sınıfın durumu ve katkılarına göre sorular değiştirilebilir veya yeni sorular sorulabilir.

4. Afiş Çalışması (20 dk.)

- ▶ Anlatımdan sonra çocukların varsa soruları alınır, daha sonra Yeşilay Haftası için bir afiş (poster) çalışması yapılacağı söylenir.

“Şimdi bugün öğrendiklerimizi diğer insanlarla paylaşmak için Yeşilay Haftası’na özel afişler hazırlayalım.”

- ▶ Kâğıt ve kalemler dağıtılır veya öğrencilerden kâğıt ve kalem çıkarmaları istenir. İmkanlara göre bireysel olarak A4 kâğıda ya da gruplar halinde daha büyük kâğıt/kartonlara çalışma yaptırılabilir.
- ▶ Sürenin yeterli olması halinde öğrenciler tahtaya çıkarak çalışmalarını sunarlar. “Sağlıklıyım, Mutluyum, Yeşilay Dostuyum” sloganıyla kapanış yapılır. Afişler daha sonra sınıf panosunda sergilenebilir.

Alternatif Uygulama Önerileri

- Sürenin yeterli olmaması halinde, duruma göre Cümleleri Bul veya Afiş çalışması atlanabilir.

EK 1.1. RENK LİSTESİ

BEYAZ	BEYAZ	BEYAZ	BEYAZ
SARI	SARI	SARI	SARI
TURUNCU	TURUNCU	TURUNCU	TURUNCU
PEMBE	PEMBE	PEMBE	PEMBE
KIRMIZI	KIRMIZI	KIRMIZI	KIRMIZI
MOR	MOR	MOR	MOR
MAVİ	MAVİ	MAVİ	MAVİ
YEŞİL	YEŞİL	YEŞİL	YEŞİL
KAHVERENGİ	KAHVERENGİ	KAHVERENGİ	KAHVERENGİ
SİYAH	SİYAH	SİYAH	SİYAH

EK 1.2. İPUCU FİŞLERİ

3 Kelimelik Cümleler:

YEŞİLAY'LA	SAĞLIKLI	YAŞA!
YEŞİLAY	GELECEĞİMİZİ	KORUR.

4 Kelimelik Cümleler:

İYİ	Kİ	YEŞİLAY	VAR!
YEŞİLAY,	BAĞIMLILIKLARLA		
MÜCADELE	EDER.		
YEŞİLAY,	GÖNÜLLÜ		
ÇALIŞMALAR	YAPAR.		

4 Kelimelik Cümleler:

YEŞİLAY,	BAĞIMLILIKLARIN		
ZARARLARINI	ANLATIR.		
YEŞİLAY	VARSAN	HAYAT	VAR.

5 Kelimelik Cümleler:

YEŞİLAY,	BİR	SİVİL
TOPLUM	KURULUŞUDUR.	
YEŞİLAY,	102	YILLIK
BİR	KURULUŞTUR.	
YEŞİLAY,	DUMANSIZ	HAVA
SAHASINI	DESTEKLER.	

5 Kelimelik Cümleler:

YEŞİLAY,	BAĞIMLILARIN	TEDAVİSİNE
DESTEK	OLUR.	
YEŞİLAY,	BİR	ÇEVRE
KURULUŞU	DEĞİLDİR.	

6 Kelimelik Cümleler:

YEŞİLAY,	SAĞLIKLI	YAŞAM	
İÇİN	ÖNERİLER	SUNAR.	
YEŞİLCAN,	ECE	VE	EFE
YAKIN	ARKADAŞLARDIR.		

6 Kelimelik Cümleler:

YEŞİLAY,	BİZLERİ	BAĞIMLILIKLARDAN
KORUMAK	İÇİN	ÇALIŞMAKTADIR.

YEŞİLAY,	İNSAN	ONURUNU
GÖZETEN	ÇALIŞMALAR	YAPAR.

7 ve 8 Kelimelik Cümleler:

YEŞİLAY,	İYİ	VE	SAĞLIKLI
NESİLLER	İÇİN		ÇALIŞIR.

MAVİ	KIRLANGIÇ,	YEŞİLAY'IN
ÇOCUKLAR	İÇİN	HAZIRLADIĞI
BİR	DERGİDİR.	

